

Писанка

кооперативно издавниство
"Заграда"
Гайденас
1946

ДИТЯЧА БІБЛІОТЕКА Ч: 1.

ПИСАНКА

НАШИМ ДІТЯМ НА ЧУЖИНІ
ВЕЛИКОДНІЙ ПОДАРУНОК

Кооперативне Видавництво
«ЗАГРАВА»
Гайденав
1946

„Pysanka“ – „Painted Easter Egg“

Eastergift for our children

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! Радійте діти,
Біжіть у поле, у садок,
Збирайте зіллячко і квіти,
Кладіть на Божий хрест вінок.

Нехай бренять і пахнуть квіти,
Нехай почує Божий рай,
Як на землі радіють діти
І звеселяють рідний край.

На все погляне Божа Мати,
Радіючи, з святих небес
Збирайтесь діти, нум співати:
«Христос воскрес!
Христос воскрес!»

Л. ГЛІВІВ.

КРАЇНА - ПИСАНКА

З усіх кінців світу сходились віруючі до Матері Божої, щоб розділити з нею радість Воскресіння Христового. З далекого Єгипту, Кириної, Фригії й Мідії, з Греції й Риму йшли вони курявими дорогами, славлячи Воскреслого. За прикладом Марії Магдалини багаті і бідні, вільні й раби вітали Пречисту Діву червоним ячком:

- Христос воскрес!
- Воїстину воскрес! - і святе благословіння спадало на них. Аж ось наблизилась до Святої Матері молода дівчина.
- Христос воскрес! - привіталась і, схиливши коліна, подала яйце.

Немов дорогоцінний камінь засяяло воно на святій долоні. Всі кольори веселки переплелись на ньому в чарівному візерунку.

- Воїстину воскрес, моя дитино! Де взяла ти такі чудові барви для своєї писанки?
- В серці своєму принесла їх з рідного краю...
- Відкіля ж ти?
- Країна моя, Світла Мати, лежить над синім морем. Теплий вітер чеше тирсу широких степів її, котить хвилі золотої пшениці, пінить сріблом високі жита, колише шумливі гаї по балках. На зелених луках жовті, сині, білі, фіялкові квіти змагаються в ароматі й красі, червоний мак пломеніє на облогах, пишається рожа і зорять волошки й ромен на межах. В тихих водах широких річок скидаються гостропері риби в бурштиновій і срібній лусці. Запорошені цвітом вишневі сади ховають під своїми шатрами білосніжні хатки, а стрункі тополі вартують їхній спокій. Повітря пахуче, як найсолодший трунок, сповнює груди, дзвони й співи пташині славлять Творця Небесного. А над усім тим бездонна блакить і сонце золоте, гаряче і ласкаве...

Люди там веселі й роботящі. Не золото й срібло ховають вони в своїх коморах, а зерно, сонцем налите, мов медом. Там пестять землю і люблять світло і широчінь степів надусе...

- По твоїй мові не дивуюсь більше барвистості цього ячка. На ньому ти змалювала всю красу твоєї найпрекраснішої в світі країни. Воїстину край твій найчудовніша писанка з усіх, що створив їх Отець Небесний, хай славиться ім'я Його на віки вічні.

- Амінь, - прошепотіла дівчина, вишиваним рукавом витираючи сльозу, що скотилася з довгих вій її.

- Чого ж плачеш ти, яка народилася в таких розкошах?

Дівчина підвела засмучене лице своє вгору:

- Стільки ж нещаслива, як і прекрасна, країна моя... Заздрістні сусіди палять гаї і села наші, витоптують пишні ниви і луки, трупом і кров'ю наповнюють річки, а людей забирають у рабство... І немає кінця й краю стражданям мого народу...

Запала тиша. Очі Пречистої Марії загуманились. Вона молилась... Помолившись, поклала руку на чорняву голівку дівчини:

- Люба дитино, Син мій терпів кривду й наругу, за царство Правди й Любови Він прийняв муки і помер. Потім воскрес і вознісся на небо і сів поруч Отця свого в славі й сйаві великім. Благословляю тебе на труд тяжкий. Візьми ось писанку свою і йди з нею у широкий світ. Показуй її людям, розповідай про свій край і прославляй Господа, що створив його. Коли обійдеш навколо світу і повернешся у лобу свою країну, воскресне вона і забує новим щасливим життям.

Ольга ГОРЯНКА.

Цю легенду розповіли мені піски далекої палючої пустелі. Багато віків пролинуло над тією пустелею, багато караванів пройшло її сипучими пісками, багато марев відбило розпечене, нерухоме повітря її.

Давно-давно, багато століть тому бездоріжжям пісків тієї пустелі прямував розкішний караван, серед якого в наметах з коштовних килимів їхали вельможні мандрівники: юдейський цар Соломон і цариця Савська.

Ще в себе на батьківщині цариця багато наслухалась про заможність, розкіш, славу і мудрість великого царя і захотіла за всяку ціну побачити все те на власні очі. Проживши в Єрусалимі кілька місяців, тепер поверталася додому, і Соломон проважав свою гостю аж до джерела, де вони мали розлучитися: цар мусів вертатися до Юдеї, а цариця — їхати далі, в країну Савсів, що зветься тепер Абіссинією.

Біля джерела караван спинився. Слуги нап'яли шатра. Цариця наказала принести фініків. Відділивши кісточку від одного плоду, вона посадила її над джерелом. Золотим сяйвом блиснули царицині очі і зараз же затьмарилися слізьми. Цариця плакала. Вона полила посажену кісточку своїми слізьми, потім сказала:

— Я бачила у тебе, Мудрий Соломоне, більше від того, що я чула про тебе... Нехай же посажена й полита моїми слізьми кісточка дасть життя пальмі. Ця пальма повинна жити доти, доки пройде тут цар-славетніший від царя Соломона...

І народилася з кісточки чудова струнка пальма... Знову пролетіли віки... Якось в пекучий південь пісками пустелі знову подорожували люди: старий чоловік і молода Мати з Дитятком. Це була Свята родина, що прямувала до далекого Єгипту. Від довгої дороги, спраги й спеки знеслились подорожні. Гарячий, як присок, пісок пік ноги, а в глибині безхмарного палючого неба ширяв тільки орел пустелі. Раптом на видноколі щось замаячило: це була оаза з холодним джерелом і високою старою пальмою над ним.

Дуже зраділи подорожні зеленій траві й холодному струмочку, але вони були голодні. Посідали спочинуті. Над ними розкинула своє верховіття величезна пальма, що рясніла стиглими соковитими плодами, які були проте на недосяжній висоті. Сумні сиділи втомлені подорожні,

дивились на фініки й не могли їх дістати. Їх мучив голод.

Тоді маленький Ісус, підійшовши до пальми, торкнувся рукою стовбура і промовив: «Схили верха!»

Дерево затремтіло, як від гурагану, і покірно схилило свого верха з плодами. Подорожні підкріпилися соковитими фініками, а пальма тремтіла далі. На велетенському верху її в'януло листя.

Але з кісточок, що їх порозкидали подорожні, ївши фініки старої пальми, вже на третій день почали рости молоді пальми — її діти. А стара пальма, умираючи, простягала до них свої сухі віти і всміхалася. Вона дякувала Христу Спасителю, який, подолавши смерть, приніс у світ вічно молоде життя.

Ганна САМОЙЛОВИЧ

ОПОВІДАННЯ ПРО ПИСАНКИ

Давне повір'я.

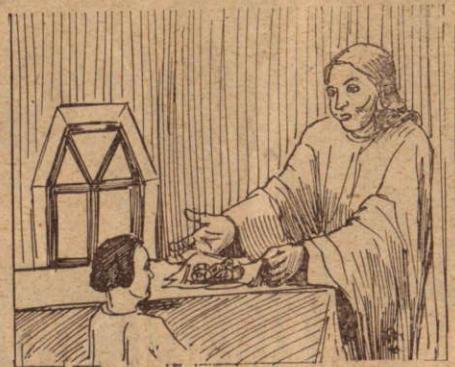
Каже мати:—Мій Семенку, десять яєчок візьми та продай їх десь у місті й шапочку собі купи. Бо хоч кожний тее знає, що ти бідний сирота, бо умер наш рідний батько, а я бідна удова,—але свята ось надходять, треба до святині йти, тож не будь просто-волосий, бо не люблять сироти. Та вважай іди уважно, з рук хустинки не пускай, бо ж я гірко працювала і щадила тобі, знай.

Взяв хлопчина вузлик в руку, до Єрусалиму йде і радіє і співає—шапочка нова буде! Так дійшов до брами міста, а тут—що за новина? Йде піхота, йде кіннота і юрба йде голосна... А між ними весь у поті, весь у чорних порохах, хтось іде, ступає важко, хрест несе він на плечах...

Глянув хлопець і злякався — чує в серці гострий біль... Став і плаче... Аж тут жовнір: Геть з дороги! Геть звідціль! Але поки відступився, жовнір враз коня нагнав. Семенко у рів скотився, вузлик на дорогу впав. Як страшний похід скінчився, взяв він вузлик плачучи й завернув сумний додому, йде і плаче ідучи: — Яєчка усі побиті, бідна ж моя голова! Все пропало і пропала шапочка моя нова.

І прийшов з плачем додому, мамі жаль цей розповів та й говорить:—Але, мамо! Той ще більший жаль терпів... — Що ж робити,— каже мати,—вже так видно Бог судив, щоб і в те велике свято ти без шапочки ходив.—А подай но сюди вузлик, сиротятко ти моє, я ті яєчка ще всмажу, хай вечера хоч буде...

Взяла вузлик, розв'язала...—Мій Семенку! Подивись! Тут же яєчка ціленькі! Ще й малюнками вдяглись!.. Оглядають і радіють син і мати, сирітки: замість яєчок побитих мають—лишні писанки. Добре в місті їх продали й накупили всячини: була шапка, була й свитка і новенькі ходечки. І славили Творця-Бога, що їм чудо учинив... Так Ісус, за щирі сльози, Семенка благословив.

Ю. ІГОРКІВ.

Розтанув сніг...

Розтанув сніг і сохнує стіжки,
Сміється даль рожева:
Уже в рубінові сережки
Вбираються дерева...
Іде весна до нас барвіста
З своїми чудесами:
Ось проліски торішні листя
Блакитними списками
Пронизують і пнуться вгору
І радість в серці множать,
А пахощі, що ллються з бору,
П'янять нас і тривожать.

П. ГАВРИШ.

БЛАГОРОЗСУДЛИВИЙ РОЗБІЙНИК.

Багато розбійників і злодіїв ховалося в ущелинах диких гір і серед пустель за стародавніх часів.

Одного разу, під час подорожі до Єгипту, Діва Марія, Святий Йосиф і Дитячко-Христос шукали собі притулку на ніч в пустелі. Але вона була глуха й безлюдна. Лише вічні зорі з любов'ю дивилися на свого Творця, але Господеві угодно було покищо не відкривати перед світом величі Своєї: Його Мати і Святий Йосиф були дуже зморені і поволі йшли в темряві ночі, шукаючи очима жаданого вогника, що дав би їм надію на відпочинок.

Аж ось блиснув сподіваний вогник. Подорожні пішли на нього і дійшли до хатини. Постукали. Двері відчинила смуглява молода жінка з сумним обличчям. Вона перелякано почала умовляти втомлену Святу Родину:

— Не входьте сюди, мій чоловік страшна людина: він жорсткий вбивця, провідник ватаги таких самих, як і він. А в Тебе ще й дитина на руках,—звернулася жінка до Богоматері:—тікай швидше звідця!

— Бог збереже нас, ми залишимося тут,—відповіла втомлена Мати Божа, і Вони залишилися в хатині.

Мати Божа попросила води, щоб скупати Ісуса. Жінка подала воду. Пр-иста Мати викувала Сина. Тієї хвилини в колісці

заплакала дитина господині. Схвильована жінка взяла на руки свою дитину. Глянула на неї Мати Божа і бачить, що мале тільце вкрите гнійними струпами й болячками. Вона взяла хворе малятко і викувала в тій воді, в якій купала Христа Спасителя.

Зі здавуванням і страхом побачила господиня хати, що тіло її хлопчика зовсім очистилося, на ньому не залишилося жадного струпака.

— Хто ж Ви такі? — спитала жінка подорожніх і не дістала відповіді...

Опівночі зчинився крик, галас і в хату вдерлася ватага п'яних, озброєних ножами людей. На чолі їх був отаман-господар хати. Вовчим хижацтвом биснули йому очі, коли він побачив несподіваних чужих людей. «Хоч мала, а таки буде здобич» — промайнуло в розбійниковій голові.

Дружина мовчки взяла його за руку і підвела до колиски їхнього сина, який спокійно спав. Батько побачив, що син його чистий від струпів.

— Що це? Яким чином? — спитав розбійник дружину. Вона мовчки показала рукою на Божу Матір.

І ніякої шкоди Святій Родині розбійник не заподіяв.

На ранок подорожні зібралися в дорогу. Несміливо підійшов господар хатини до Божої Матері і подав їй гаманець із золотом:

— Здасться Вам у дорозі,—сказав розбійник. Але велично відвела його руку Божу Матір.

— Богові не треба грошей,—промовила Цариця Небесна, і Свята Родина пішла далі.

Не знала тоді мати зціленої дитини, що через тридцять років син її буде розп'ятий на хресті праворуч Спасителя, що син її, розбійник, покається, і Господь простить йому все і скаже: «Нині будеш зі Мною в раю».

Г. КАРИНА.

БІЛИЙ РОМЕН

Коли воскрес Спаситель—пішли до Нього на поклін усі квіти землі. Розкішні троянди, солодко запасні фіялки, білі пишні лілеї і безліч інших чудових квітів з любов'ю оточили Воскреслого. Всі вони вдячними кадильницями підносили аромати свої Воскреслому Богові, всі поспішали до Нього, несучи в дар земну красу.

Найпізніше за всіх прийшла простенька квіточка з білими, не рівно складеними навколо золотого серденька пелюстками. Вона соромливо стала осторонь інших розкішних квітів, відчуваючи в глибині свого серця сльози болю й сорому за свій убогий простенький одяг...

З великою любов'ю, відданістю і милосердям глянула квіточка в очі Спасителю і затремтіло її маленьке серце з радощів, що Він воскрес.

І спитав Воскреслий:

— Чому ти запізнилася, дитинко, і чому так не рівно складені пелюсточки твої?

Нічого не відповіла скромна квіточка, ще дужче затремтіли пелюстки її.

І сказав Спаситель:

— Велика скромність у малому! Віднині ти будеш квіткою милосердя.

Від того часу проминула довга низка років...

Ще й досі іноді ходять вулицями наших міст дорослі й діти з карнавками в руках і приколюють на груди біленьку квіточку всім, хто дає пожертву. Збір цей зветься «Білий ромен», а зібрані гроші йдуть на лікування хворих на страшну хворобу, що зветься сухотами. Отже квітка милосердя в міру сил своїх стає на боротьбу зі страшним бичем людства.

ГАННУСЯ.

Пурхнула ластівка

Пурхнула ластівка вгору он там,
Гей над бузком синюватим,
Хочеться в весну цю пурхнути й нам,
Пташкою вільно кружляти.
Ми б полетіли на землю свою,
В рідні краї тополіні.
Там, де рясніють фіялки в гаю,
Жаром палає калина.
Ми б уклонилися білим хаткам,
Гралися в сонячнім цвіті.
Хочеться, хочеться пурхнути й нам,
Пташкою вільно летіти.

П. КІЗЬКО.

Весна

Квітневий, теплий, свіжий ранок,
Вже вийшло сонце зза гори
І шле проміння життєдайне—
Всесвіту щедрії дари.
І бризки сонця золотого
Зі сну збудили все живе,
А ось в безмежному просторі
Хмаринка лебедем пливе.
Весна співає, животворить
І щастям серце наповня,
Весна нам стеле шовком трави
І силе квітом навманя.

Л. КОЗАР.

Як я записався в пластуни.

Якось раз я вбіг у хату —
Саме вечір сутенів —
Став я матінку прохати:
«Відведи до пластунів!

Хочу разом з пластунами
Обходити цілий світ!»
— «Ти малий, — сказала мама, —
Ще ж семи не маєш літ,

Написать не вмієш, чий ти,
Букваря не прочитав
І надвір боїшся вийти,
Щоб Рябко не покусав».

Кинув я цяцьками гратись,
Із нудьги повісив ніс...
Аж тепер неждану радість
День сьогоднішній приніс.

Знов задер я носа вгору,
Похвалитись хочу всім:
Мав шість років я учора,
А сьогодні маю сім.

Я за рік читать навчився
Писати по рядках,
Вже лічу до сотні числа,
Не боюсь уже й Рябка,

Сам взуваю черевики,
Одягаю сам штани —
Значить, я уже великий,
Значить—можна в пластуни.

Г. ЧЕРІНЬ.

Пташечка

Біля нашого вікна
Співа пташечка одна:
«Тьох, тьох, тьох!»
Співа пташечка одна.
Тихо, тихо ви сидіть
І пташечки не зженіть:

«Тьох, тьох, тьох!»
І пташечки не зженіть:
Гарно так співа вона,
Аж ген-ген летить луна:
«Тьох, тьох, тьох!»
Аж ген-ген летить луна.

П. КАЧУРА.

ЗАГАДКИ

Біленьке поле—гусак його оре,
А чорне насіння—лиш мудрий посіє.
Має зуби, а не їсть—до дерева має злість.
Без язика і без рук до віконця стук і стук!
Часом стане такий зух, що зірве і капелюх.

З М І С Т

1. Л. Глібів—«Христос воскрес» стор. 3.	7. Ганнуса—«Білий ромен» — 12.
2. О. Горянка—«Країна-писанка» — 4.	8. П. Кізько—«Пурхнула ластівка»— 13.
3. Г. Самойлович—«Стара нальма» — 6.	9. Л. Козар—«Весна» — 13.
4. Ю. Ігорків—«Оповідання про писанки» — 8.	10. Г. Черінь—«Як я записався в пластуни» — 14.
5. П. Гавриш—«Розтанув сніг» — 9.	11. П. Качура—«Пташечка» — 16.
6. Г. Карина—«Благорозсудливий розбійник» — 10.	12. «Загадки» — 16.

Редактор П. ГАВРИШ.

ЦІНА 1 НІМЕЦЬКА МАРКА

Дорожче продавати ЗАБОРОНЕНО.

Handwritten scribbles and markings on the page, including the number 14 and various wavy lines.